

Úbytok povrchových vôd v Košiciach

—
Krajinársko-urbanistická súťaž

“Revitalizácia Mlynského náhonu v Košiciach”

Obsah

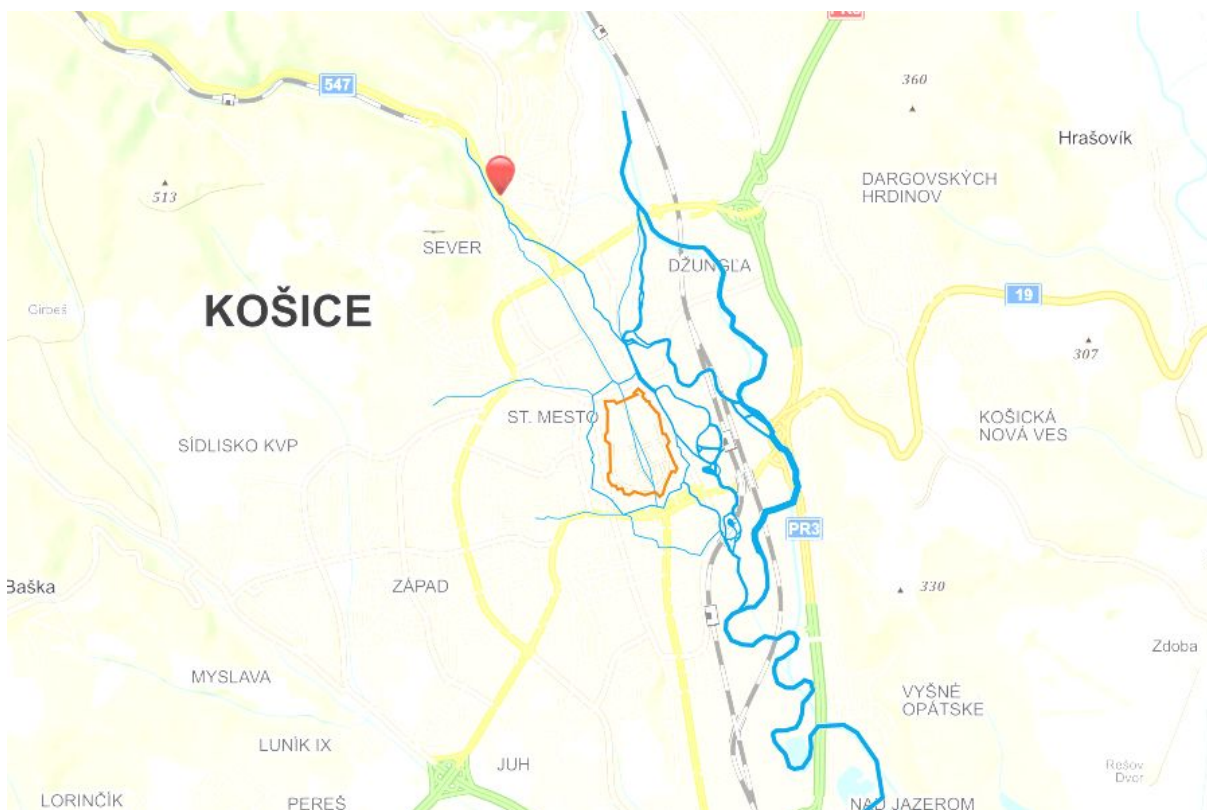
Úvod	2
Stav v roku 1747	3
Stav v roku 1854	4
Stav v roku 1912	5
Stav v roku 1990	6
Úbytok vodných tokov v rokoch 1747 až 1990	7

I. Úvod

Územie centrálnej časti Košíc prešlo v uplynulých storočiach z hľadiska výskytu povrchových vodných tokov radikálnou zmenou. Od krajiny s množstvom potokov a s bohato rozvinutými meandrami ramien Hornádu, ktoré sa menili pri každej záplave, až po zregulovaný tok Hornádu s viacerými zatrubnenými potokmi a s Mlynským náhonom – posledným vodným tokom v širšom centre mesta.

Prehľad, ktorý poskytuje tento dokument, čerpal údaje z historických máp, ktorých vodné toky sú premietnuté do mapy súčasných Košíc.

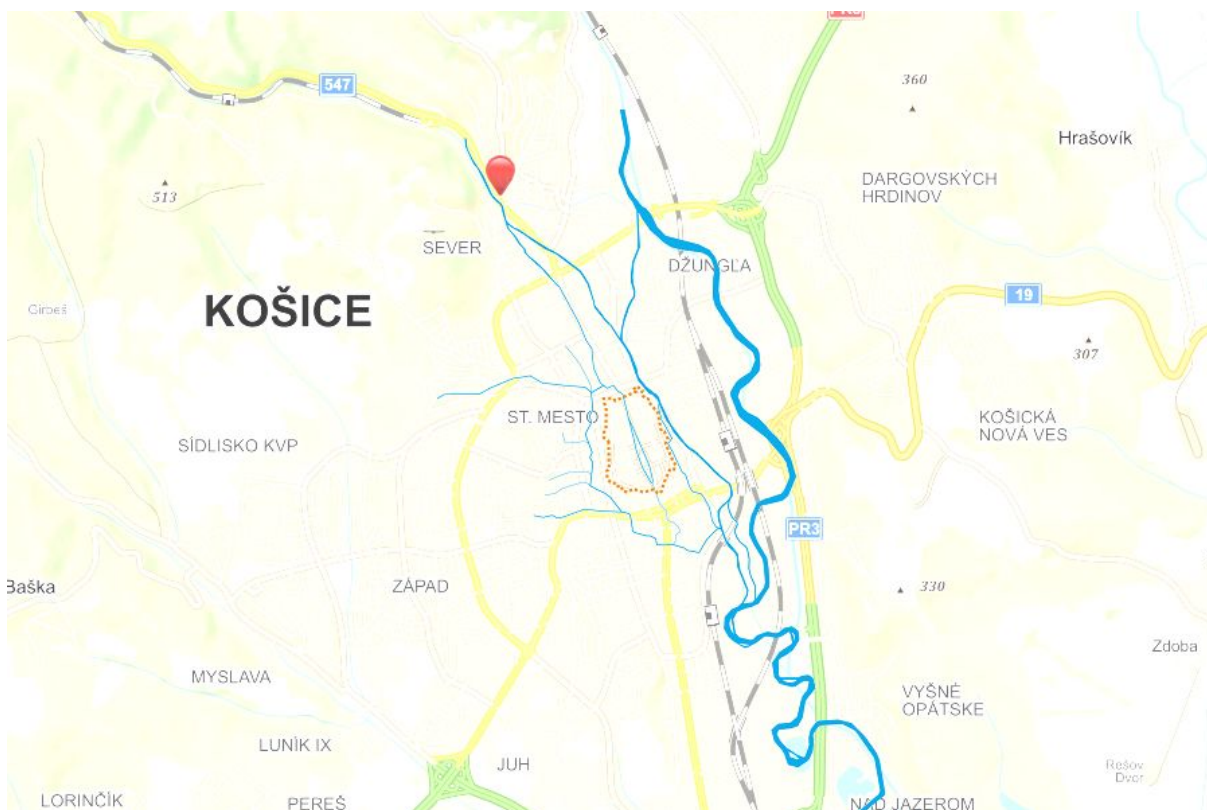
II. Stav v roku 1747

Stav povrchových vodných tokov v roku 1747 je možné charakterizovať nasledovne:

1. Výrazná hustá sieť ramien Hornádu na východ od mestského opevnenia
2. Čermeľský potok sa rozdeľuje, jedno z ramien preteká centrom, druhé po dnešnej Tolstého ulici a ústi do Mlynského náhonu približne na mieste súčasného Hotelu Rokoko
3. Račí potok a Myslavský potok sú zreteľné a zásobujú vodnú priekopu okolo hradieb

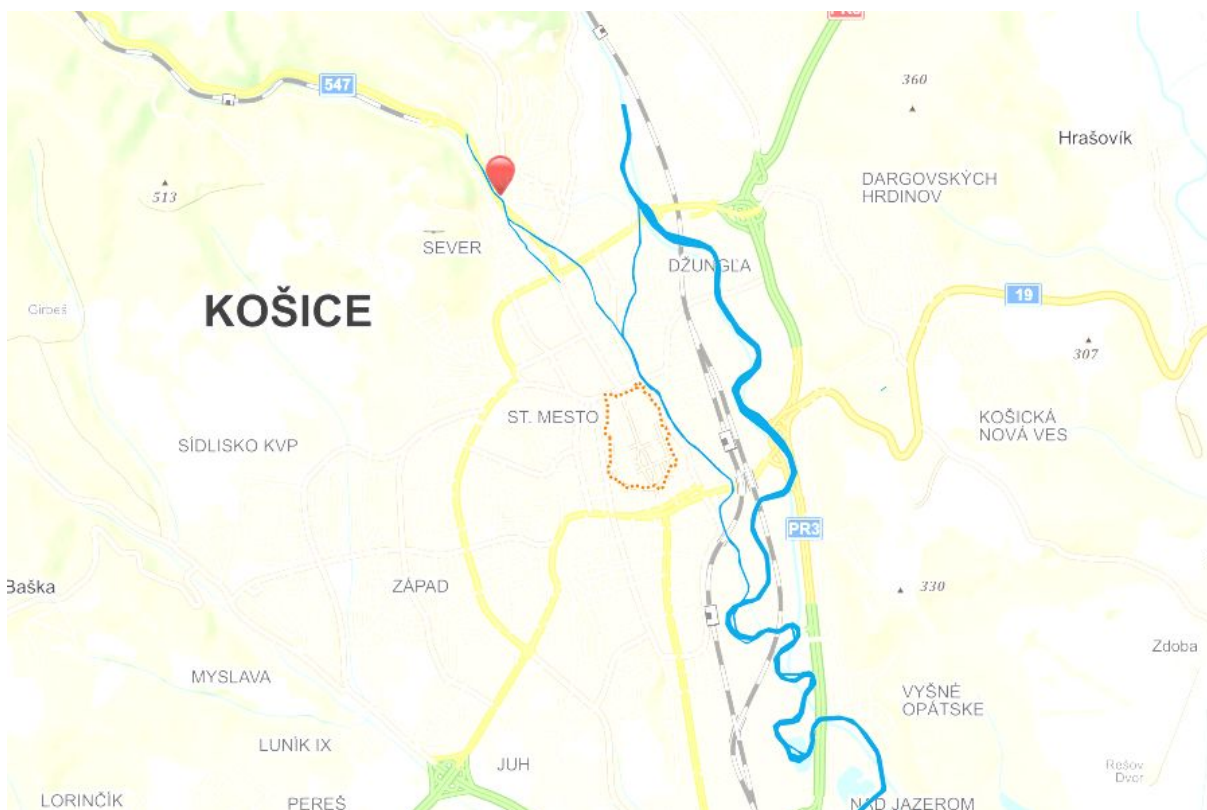
III. Stav v roku 1854

Situácia v roku 1854 je nasledovná:

1. Sieť ramien Hornádu na východ od mestského opevnenia je zredukovaná
2. Mlýnský náhon je jednoznačne sformovaný
3. Čermel'ský potok ešte stále preteká centrom a po Tolstého ulici
4. Vodná priekopa okolo hradieb je zo značnej časti bez vody alebo zanikla

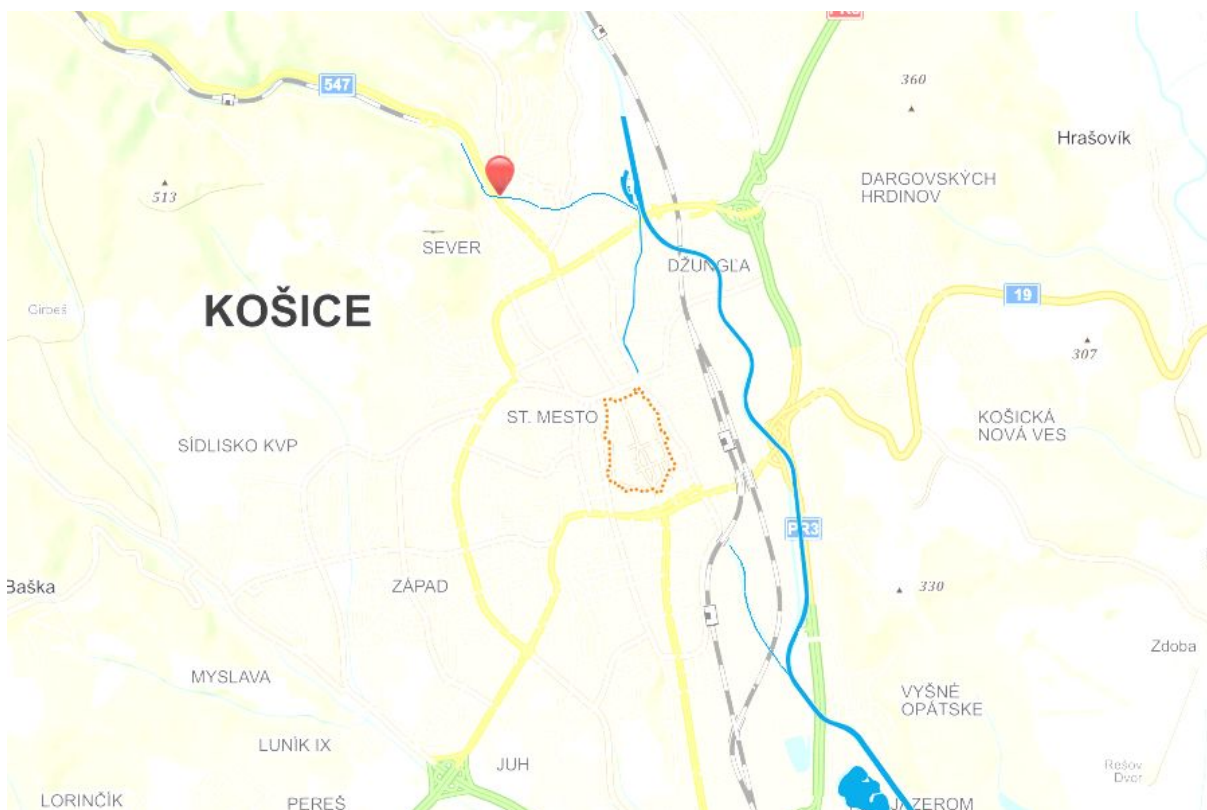
IV. Stav v roku 1912

V roku 1912 stav je nasledovný:

1. Dominantnými tokmi sú Hornád a Mlynský náhon
2. Čermeľský potok ešte preteká po Tolstého ulici, ale jeho druhé rameno je zatrubnené
3. Račí potok a Myslavský potok sú bezvýznamné, ani nie sú zakreslené na mapách, sčasti sú už pravdepodobne zatrubnené

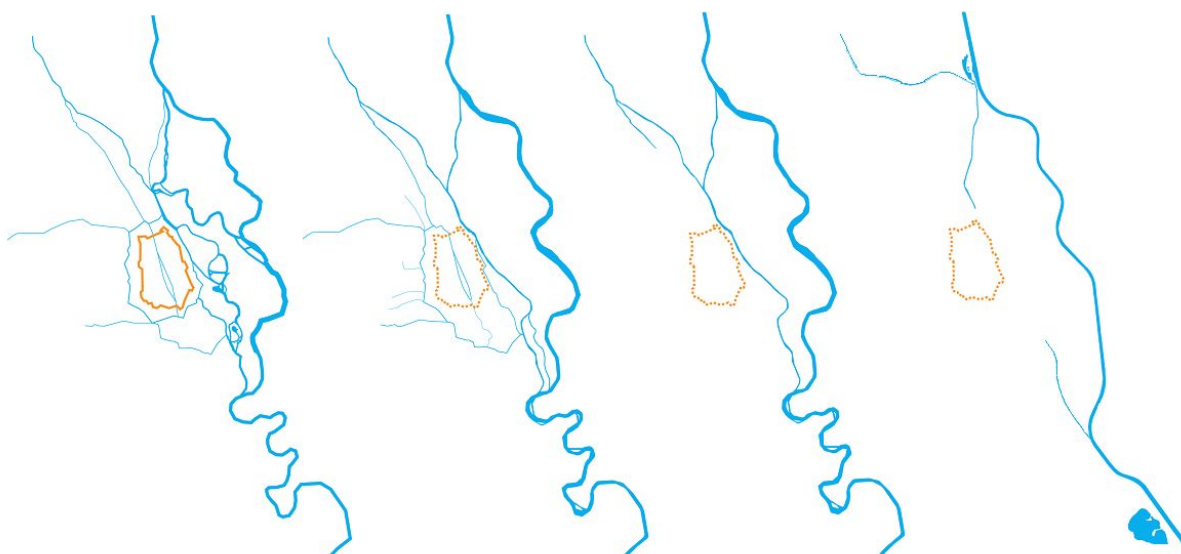
V. Stav v roku 1990

V roku 1990 je situácia nasledovná:

1. Viditeľná je vodná nádrž Ryba, ktorá je pôvodným korytom Hornádu
2. Hornád je presmerovaný do nového koryta a preteká cez hať (splav)
3. Hornád je výrazne zregulovaný bez meandrov
4. Ramená Čermelského potoka sú zrušené, potok je odklonený v umelom koryte do Hornádu, do ktorého ústi tesne za vodnou nádržou Ryba
5. Mlynský náhon je v strednej časti zatrubnený
6. Vytvorené Jazero vedľa Hornádu na juhu

VI. Úbytok vodných tokov v rokoch 1747 až 1990

Porovnanie stavu povrchových vodných tokov v Košiciach v rokoch 1747, 1854, 1912 a 1990 poukazuje na ich výrazný úbytok. Potreba obnovy Mlýnskeho náhonu v jeho pôvodnom koryte a odkrytia zatrubnených potokov v Košiciach je v súčasnej dobe klimatických zmien ešte naliehavejšia.

Porovnanie stavu povrchových vodných tokov v Košiciach v rokoch 1747, 1854, 1912 a 1990 v súvislosti s rastom zastavanej plochy.